

Укладач: Копішинська О. П., к.ф.-м.н., доцент, професор кафедри інформаційних систем та технологій

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Електронна комерція» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Менеджмент підприємства» спеціальності 075 Менеджмент галузі знань 07 Управління та адміністрування освітнього ступеню Бакалавр.

Предметом вивчення дисципліни є структурні елементи побудови та основні засади функціонування систем електронної комерції, технології ведення бізнесу в інформаційно-комунікаційному середовищі мережі Internet.

Міждисциплінарні зв'язки:

Дисципліна в системі професійної підготовки є вибірковою і базується на вивченні дисциплін, як «Економічна інформатика», «Іноземна мова», «Менеджмент» «Фінанси, гроші та кредит», частково пов'язана і є базою для вивчення таких дисциплін, як «Маркетинг», «Менеджмент якості підприємства» та «Управління інноваціями».

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Мета навчальної дисципліни: надання теоретичних і практичних знань щодо виконання ділових, комерційних, маркетингових та інших операцій у сфері цифрової економіки із використанням електронних засобів обробки інформації та всесвітньої мережі Internet для забезпечення більшої ефективності майбутньої професійної діяльності.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Електронна комерція» є: формування та систематизація у майбутніх фахівців знань про: місце електронної комерції в цифровій економіці, структуру та інструментальні засоби роботи з інформацією в мережі Інтернет, основні категорії та форми реалізації комерційної діяльності в інформаційно-комунікаційному середовищі мережі Інтернет, види платіжних систем та електронні фінансові транзакції в мережі Інтернет; вміння: організувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для формування банків даних у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності; використовувати сучасні комп'ютерні і телекомунікаційні технології обміну та розповсюдження інформації професійного спрямування у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності, визначати доцільність впровадження елементів електронної комерції в діяльність підприємств (організацій); аналізувати ефективність реальних систем електронної комерції та напрямки їх удосконалення засобами Інтернет-маркетингу та рекламної діяльності.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми у здобувачів вищої освіти має бути сформовані наступні елементи компетентності.

1. Загальні:

- здатність до застосування концептуальних і базових знань, розуміння предметної області і професії менеджера;
- навички використання інформаційно-комунікаційних технологій для пошуку, оброблення, аналізування та використання інформації з різних джерел;
- здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями;
- здатність діяти на основі етичних міркувань, соціально відповідально і свідомо.

2. Спеціальні (фахові):

- Здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту, в. т. ч. при впровадженні принципів соціальної відповідальності в діяльність організації;
- Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління;
- Здатність формувати та демонструвати лідерські якості та поведінкові навички, зокрема у сфері самоменеджменту.

Програмні результати навчання:

- виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень;
- оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 120 годин / 4 кредитів ЄКТС

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Предмет і зміст дисципліни. Місце електронної комерції в сфері цифрової економіки. Ознаки інформаційного суспільства та роль мережевих комунікацій в його розвитку. Соціальні та економічні аспекти розвитку інформаційного суспільства. Поняття та складові цифрової економіки. Учасники та категорії електронної комерції.

Тема 2. Базові концепції побудови та функціонування глобальної комп'ютерної мережі Internet. Методи адресації та навігації в мережі Internet. Етапи становлення цифрової економіки в розрізі історії мережевих технологій. Поняття про протоколи передачі даних та систему адресації та навігації в мережі Internet. Загальні принципи класифікації сайтів. Характеристика і напрямки застосування окремих категорій веб-сайтів. Принципи організації роботи пошукових систем. Пошук інформації в Internet.

Тема 3. Основи веб-дизайну для комерційних проєктів. Методи створення Веб-сайтів в Internet. Основні етапи проєктування веб-сайту: мета, структура, цільова аудиторія. Поняття про мову HTML. Структура HTML документа. Характеристика основних тегів та правила їх застосування. Створення і редагування веб-сторінки на мові HTML в текстовому редакторі. Прийоми форматування базових елементів сторінки за допомогою тегів HTML.

Тема 4. Основні поняття, види і форми електронної комерції. Електронна комерція в секторі С2С (дошки оголошень, аукціони). Електронна комерція в секторі В2С (електронні крамниці). Електронна комерція в секторі В2В (торгівельні майданчики, електронні біржі).

Тема 5. Форми та методи проведення фінансових операцій в Internet. Платіжні системи. Електронні платіжні системи. Класифікація платіжних систем. Платіжні системи на основі кредитних карт. Електронні гроші.

Тема 6. Internet у маркетингу. Зв'язок Internet і маркетингу. Маркетингові послуги в Internet. Види реклами в Internet та оцінка ефективності реклами. Система взаємовідносин з клієнтами.

Тема 7. Правові аспекти комерційної діяльності в Internet. Безпека інформації в мережі. Питання безпеки та захисту бізнес-інформації під час роботи в Internet. Правові основи здійснення електронної комерційної діяльності у світі та в Україні. Перспективи розвитку електронної комерції в Україні.

3. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Зацеркляний М. М. Основи комп'ютерних технологій для економістів: навчальний посібник / М. М. Зацеркляний. – Київ, ЦУЛ, 2007. – 627 с.
2. Шалева О.І. Електронна комерція : Навчальний посібник / О.І.Шалева. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 216 с.
3. Електронна комерція: навч. посібник / [А. М. Береза, І. А. Козак, Ф. А. Левченко та ін.]. - К.: КНЕУ, 1999. – 326 с.
4. Ситник В. Ф. Телекомунікації в бізнесі: [навчальний посібник]. / В. Ф. Ситник. – К.: КНЕУ, 1999. – 165с.

Допоміжна

1. Галич О. А. Управління інформаційними зв'язками та бізнес-процесами / О. А. Галич, О. П. Копішинська, Ю. В. Уткін. – Харків: Фінарт, 2016. – с. 244.
2. Компьютерные преступления: их предупреждение и выявление / [В. М. Захарченко, В. Н. Лазуренко, А. А. Олифинов, С. Н. Рогозин]. – К.: ЦУЛ, 2007. – 170 с.
3. Інформаційний сервіс в Internet: навчальний посібник / [В. М. Шейко, Б. М. Смоляницький, Л. Я. Філіппова та ін.]. – Харків: Харк. держ. акад. культури, 1998. – 208 с.
4. Макарова М. В. Тенденції розвитку цифрової економіки : монографія / М. В. Макарова. – Полтава: РВВ ПУСКУ, 2004.–236 с.
5. Цеховой В. А. WEB: дизайн и комерция / В. А. Цеховой. – СПб: Наука и техника, 2000. – 479 с.
6. Копішинська О. П. Електронна комерція : [завд. та метод. рекомендації для виконання лабораторних робіт] / О. П. Копішинська, Ю. В. Уткін.– Полтава: ПДАА, 2017. – 84 с.
7. Пасько В. Эффективная работа в Интернете / В. Пасько. – СПб.: Питер; Киев: Издательская группа ВНУ, 2003. – 544 с.

Інформаційні ресурси

1. Закон України «Про інформацію» / [Електронний ресурс] : закон України [від 13.01.2011 р. № 2938-17]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>.
2. Закон України «Про телекомунікації» / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1280-15>.
3. Про інформаційний суверенітет та інформаційну безпеку: Закон України / [Електронний ресурс]. – Режим доступу <http://uacm.kharkov.ua/ukr/index.shtml?ulaws/usuvetr.htm>
4. Итоги ИТ рынка // IDC Analyze the Future [електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://idcukraine.com/ru/about-idc/press-center/60423-press-release>
5. Сайт ПДАА.
6. Сайти комерційних компаній.
7. Internet-банки ([www. Privat24.ua](http://www.Privat24.ua) та інші).